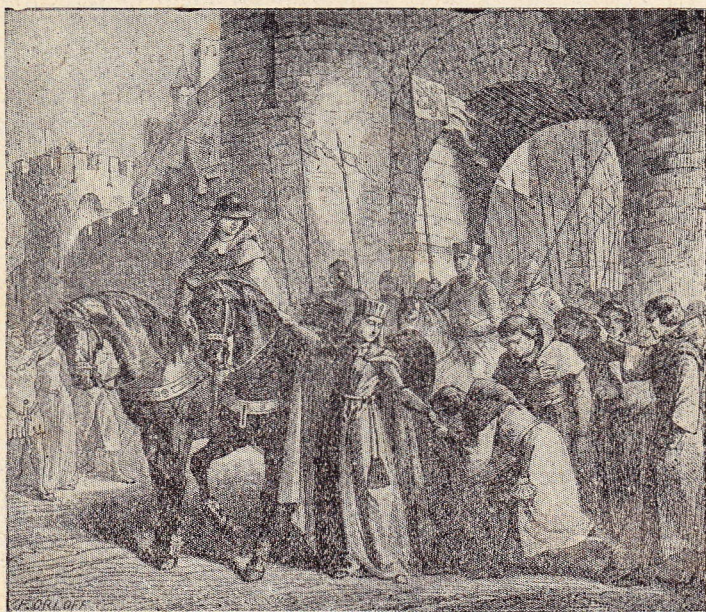

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave : Gebr. HANS, Contich.

God zegene de moeder van ons volk (blz. 6).

Filips Van Artevelde

Roman door A. HANS. (Vervolg.)

— Mevrouw, ik zal de eer hebben, u met mijn volk te vergezellen naar Wondelgem, want de streek is onveilig door de Ketelaars, oproerige lieden, die zich niet zouden ontzien u aan te vallen.

— Is Vlaanderen dan een land van baanstroopers en roovers ? Goed, gij zult dan mijn eigen wapenknechten versterken.

— De Ketelaars worden streng achtervolgd, maar ze zijn talrijk...

— En elken dag komen er nieuwe bij ! O, ik weet het wel... En in haar

woede tegen haar gemaal, sprak Margaretha woorden, welke den ambtenaar nu verbaasden.

— Och, ja, voer ze voort, een vorst, die de landszaken verwaarloost, die eeuwig twist met de gemeenten, nu verbonden sluit met Engeland, dan met Frankrijk, en meent met wat wevers op te hangen te Brugge, Gent of Ieper, de rust te verkrijgen... Laat ons vertrekken, mijnheer !

't Was een lange stoet, in welks midden de gravin reed.

— Dus hebt ge uw plan, om naar Wijnendale te reizen, veranderd? vroeg de meest vertrouwde hofdame.

— Ja... Ik wil weten, waarom ik niet te Wondelgem verschijnen mag !

— Wantrouwt ge Lodewijk dan ?

— Hij speelt beschermer voor de bruid van Marcus van Blauwhuize.... En op 't kasteel te Bellem heeft hij het zoo weten aan te leggen, dat van Blauwhuize heden morgen de verloving met Hilda van Rozenhove heeft verbroken.

— En vandaag zou het huwelijk gesloten worden ! riep de hofdame verbaasd uit.

— Stil, niet zoo luid ! Dat huwelijk werd gisteren plots verdaagd, omdat Felix van Rozenhove thuis werd gebracht met de zwarte pest. Hilda moest om de besmetting haar vaders kasteel verlaten en met Marcus naar Brugge rijden. Maar ze ontmoetten Lodewijk, en deze wist hun te scheiden, belovende Hilda onder zijn hoede te nemen. Hij bracht haar naar Bellem, maar ik beweer, dat beiden reeds vroeger van Blauwhuize bedrogen hebben !

— Wie zou dat die Hilda aangezegd hebben !

— Ha, zij is een gemeene huichelaarster, een verdorven intriguante, een slet, siste Margaretha. Maar ze zal het ondervinden, wat het haar kost, mij zoo te vernederen ! Natuurlijk had ze reeds kennis met den graaf... en gaarne vergezelde ze hem, eerst naar Bellem, nu naar Wondelgem, terwijl ik naar Wijnendale zou verbannen worden. En zoo doet ze, als haar broeder ligt te sterven. Hoe laag, hoe gemeen ! Wat zal ze er voor boeten...

— Dan zal het te Wondelgem een stormachtig tooneel worden. Is het wel voorzichtig Lodewijk zoo te trotseeren ?

— De gevolgen mogen zijn, wat ze willen, maar zoo laat ik mij niet op zij dringen ! Doch, zwijg nu... men zou ons de waarheid in de oogen willen lezen, en dat is niet noodig.

Margaretha voelde echter haar haat meer en meer oplaaien. Ze was norsch van karakter, hard, ja, wreed soms. En och, veel zachtheid had ze nooit gezien in een tijd, toen zonen den vader beoorloogden om een stuk grond, een stad, een jaarrente, toen men verzet dempte in bloed, en gruwelijk straffe.

De stoet bereikte veilig het slot te Wondelgem, een grafelijk verblijf, ingericht naar de weeldezucht van Lodewijk van Male.

Bij de brug nam de ambtenaar van Eekloo afscheid met zijn volk. De

gravin knikte even en reed dan snel het voorplein op. Dienaren liepen haastig aan en hielpen haar afstijgen.

— Is de graaf hier al ? vroeg de vorstin, maar daar zag ze haar gemaal reeds naar buiten treden.

Lodewijk keek verstoord, al huichelde hij een vriendelijken toon, toen hij vroeg :

— Hebt ge mijn briefje niet ontvangen ?

— Ja, snauwde Margaretha. Kom mee, ik moet u spreken, en ze ging woedend het kasteel binnen, waar ze de deur van een kamer opende, zonder er op te letten welke.

De graaf volgde haar achterdochtig en nijdig om haar houding. Ze stonden hier in een wachtzaal.

— Ja, ik heb uw brief ontvangen, sprak Margaretha, dadelijk met kji-vende stem. Ik moest naar Wijnendale, om hier Hilda van Rozenhove niet te ontmoeten.

— Is het weer zoo ? vroeg de graaf. Nogmaals uw vervloekte jaloerschheid, uw duivelsche nijd ! Wilt ge dan eeuwig twisten ? Wie heeft weer den verachtelijken spion gespeeld ?

— Ontken, zoo ge durft !

— Jonkvrouw van Rozenhove is hier... en zij verdient ieders medelijden...

— Omdat zij konkelt met u tegen mij, terwijl haar broeder sterft...

— Gestorven is !

— Nog erger dan...

— En dat bewijst, hoe laag uw beschuldigingen zijn ! Zou Hilda van Rozenhove aan iets anders denken dan aan haar rouw, aan de smart van haar ouden vader, het vreeselijk lot van haar geliefden broeder !

— Is het om dien rouw en die smart, dat Marcus van Blauwhuize haar verstooten heeft ?

— Maar ge raast !

— O, ik raas ? Gij meent mij weer met leugens te overbluffen ! Ik ben goed ingelicht.

— Ge moest u schamen, dienaren tegen mij, den heer van 't land, uit te zenden ! Het is op verzoek van Marcus van Blauwhuize en van den heer van Rozenhove, dat Hilda zich hier bevindt ! Dat is de waarheid.

— Ik zal haar zelve de bekentenis van haar oneerbaarheid ontlokken ! kreet Margaretha nog woedender.

Maar Lodewijk ging voor de deur staan en zei op beslistén toon :

— Ge zult haar niet spreken en zelfs niet zien ! Gij kunt mij verwijten wat ge wilt in uw helsche jaloerschheid, welke op niets steunt dan laster, maar haar zult ge niet kwetsen door uw onbeschofftheid !...

— En dat durft ge mij zeggen !

— En meer dan dat ! Het is nu genoeg ! Ge zijt hier niet aan een hof

van lomperiken als in Brabant ! Ge zult me niet verder belachelijk maken door uw gekonkel. Ga dadelijk naar Wijnendale !

— Neen ! Ik ben uw dienstmeid niet !

— Kies ! Gehoorzaam mij als echtgenoot... of ik zal, als graaf van Vlaanderen, u gelijk mijn gevangene beschouwen ! En bij alles, wat me dierbaar is, deze bedreiging is geen looze, bedenk het wel ! Waar gij gemeene kerels als spionnen mij achterna zendt, verbeurt ge alle vertrouwen ! Dan mag ik veronderstellen, dat ge ook konkelt met Vlaanderens vijand, het loensche, Brabantsche hof of met Engelsche afgezanten ! Kies nu en weet, dat er op Wondelgems slot donkere cellen zijn !

— Verachtelijke lafaard...

— Kies ! En zonder uitstel !

— Vervloekt zij de dag, toen ik u huwde !...

— Nu ben ik het met u eens.

— Kunt ge me dan geen enkele belediging sparen ?

— Ik volg eindelijk eens uw voorbeeld. Gij hebt me voortdurend gehoond, het leven verbitterd... Doch kies nu. Zult ge naar Wijnendale gaan ?

Margaretha keek haar gemaal aan, als wilde ze op hem toespringen.

— Geen dwaasheden... want dan zou ik ernstig over een zinneloozen-gesticht denken, hernam de vorst. En eenmaal daar opgesloten... ha, ge kent voorbeelden.

En de gravin moest voorbeelden kennen, welke haar deden huiveren, want haar toorn viel en kalmer klonk het :

— Ik zal naar Wijnendale gaan, maar met den dood in 't harte... Het is erg voor een gemalin verstooten te worden... en dan ben ik nog de vorstin van Vlaanderen.

— Laster uw gemaal niet... en evenmin een deugdzame jonkvrouw: Waren alle hofdames, die u 't gift van den leugen toedienen, maar zoo eerlijk en oprecht als Hilda van Rozenhove. Gij kunt nu in de zaal wat nuttigen. Ik wil u de vernedering besparen, alsof ge van hier verjaagd wordt. 't Is waar, ge hadt alles kunnen voorkomen door aan mijn verzoek te voldoen en rechtstreeks naar Wijnendale te reizen.

— O, ik zal wel onmiddellijk gaan !

— Neen, gij zult met mij het noenmaal gebruiken Wij moeten geen voorbeeld van tweedracht geven.

En weer gehoorzaamde Margaretha van Brabant, maar in haar gemoed kiemden vreeselijke wraakplannen. Ze trad dus de eetzaal binnen, waar nu ook haar gezelschapsdames en eenige ambtenaren toegelaten werden. In de keuken was men zenuwachtig aan 't werk om een maaltijd te bereiden. Plots vervulde allerlei drukte het kasteel.

De graaf liet zijn gade een wijle alleen. Hij ging naar boven. Op de breede trap bleef hij even staan. Hij overdacht het gebeurde.

— Ha, zij heeft een fijne bespieder, mompelde Lodewijk. Ik moet weten,

wie het is ! En die kerel zal sterven in een der kelders van Male of Wijnendale, sterven zonder ander vonnis dan het mijne ! Maar het is gedaan met mij te overbluffen. Ik heb haar vandaag een les gegeven, welke zeker indruk maken zal.

En Lodewijk liep verder de trap op, ging over een langen gang en klopte aan een deur. Dadelijk werd hij binnengelaten. Hilda zat treurig op een bank in een breed venstergewelf.

— De gravin is reeds aangekomen, zei ze.

— Ja, maar zij vertrekt weer dadelijk naar Wijnendale. Ze beweert nu, dat de pest te Gent woedt en het hier niet veilig is.

— O, heer, laat mij naar Rozenhove gaan ! Mijn gezelschap baart u maar last !

— Wel, neen, Hilda ! En ik heb een belofte te vervullen. Uw vader heeft u onder mijn hoede gesteld. Nu zoudt ge de gravin naar Wijnendale kunnen vergezellen, maar ik zie op uw gelaat, hoe afgemat ge zijt, en dus moet ik besluiten u hier te laten... Ge zult hier trouw verzorgd worden, en ik zelf zal u nadien naar Wijnendale geleiden of naar Rozenhove. We moeten nadere berichten afwachten. Vindt gij dat goed, Hilda ?

— O, ja, heer... Wat gij beslist, moet ik aanvaarden, vermits zoo de wil van mijn vader is.

— Wij gaan nu aan tafel, maar ik veronderstel, dat gij liever uw maaltijd hier gebruikt.

— Als het mogelijk is, heer...

— Zeker, en ik begrijp ten volle uw gevoelens. Men zal u dus de spijs hier brengen, en daarna neemt ge wat rust. Ik zal de gravin uitgeleide doen.

Lodewijk van Male keerde naar beneden terug, en nam plaats naast de gravin.

— En komt jonkvrouw van Rozenhove niet aan tafel ? vroeg Margaretha zacht, maar scherp.

— Neen... zij verkiest de eenzaamheid.

— Nog wat schaamte toch...

— Ik verbied u verder over haar te spreken. Denk aan mijn waarschuwing.

De maaltijd begon. De gravin kloeg over de spijsen, bromde luid, bestrafte de dienaren, en luchtte aldus toch haar slechten luim. Haar echtgenoot verontschuldigde het personeel, herinnerde aan de vergissing, nu men gemeend had dat de gravin zich naar Wijnendale zou begeven. Zooveel onverwachte gasten... geen wonder, dat men in de keuken wat in de war was.

— Maar, vervolgde hij op een toon van medelijden, laat ons aan de ramp denken, welke ons geliefd Vlaanderen treft, aan al die arme zieken, aan den grooten nood. Wij zijn nog zoo begunstigd. Dat God dit onheil van ons land moge afwenden !

En in het gevolg knikte men toestemmend, terwijl eenige monniken, die

om « Gods wille » ook aan tafel mochten zitten, dadelijk met luide stem eenige gebeden opzegden.

— Vanwaar komt gij ? vroeg de graaf aan deze geestelijken.

En een antwoordde :

— Ik kom van Aardenburg en ontmoette deze broederen nabij uw slot, heer. Ik weet, hoe de dienaren des Heeren hier steeds een maal en zoo noodig een rustplaats vinden...

— Zeker, zeker.

— En dus zei ik tot mijn broederen mij binnen het slot te volgen.

— Gij hebt wel gedaan... O, bid voor Vlaanderen, dat deze pest van ons volk weggenomen worde.

Lodewijk begreep wel, hoe hij zijn echtgenoot met die woorden ergerde, maar hij had er een geheim genoeg in haar door zijn huichelachtige taal te treiteren, en daarom sprak hij nog eenigen tijd op dien toon voort. Maar Margaretha verkortte den maaltijd, zeggende, dat het nog een verre reis was naar Wijnendale.

De graaf erkende dit en sprak :

— Ik zal u uitgeleide doen en bescherming meegeven, maar het spijt me zeer, dat ik u nog niet tot aan ons liefelijk kasteel in West-Vlaanderen kan verzenden, daar staatszaken mij naar Gent roepen.

Hij gebod de paarden te zadelen en een kwartier later vertrok hij. Margaretha wilde opstijgen. De monniken stonden terzijde en groetten onderdanig. Hij, die aan tafel het woord gevoerd had, trad buigend op de vorstin toe, die hem de hand reikte. Hij kuste deze en sprak :

— God zegene de moeder van ons volk en houde de krankheid verre van haar...

Lodewijk keek aandachtig toe en om zijn mond speelde een valsche glimlach. Maar de gravin wist, dat de grauwe monnik haar verder inlichten zou over het verblijf van Hilda van Rozenhove op 't kasteel te Wondelgem.

Eenige landlieden juichten het vorstelijk paar toe. De stoet reed heen.

— Die monnik was vrij onbeschaamd, zei Lodewijk. Hij kon op meer eerbiedigen afstand gebleven zijn.

— Och, hij meende het goed...

— Het scheen me toe, of hij u reeds meer ontmoet had.

— Best mogelijk ! Gij moedigt de rondreizende geestelijken aan onze kasteelen te bezoeken... Maar, om nu over dien man te zwijgen, gij behoeft u om mij niet ver van Wondelgem te verwijderen. Hilda van Rozenhove heeft misschien troost noodig... haar broeder is immers gestorven !

— Hoe hatelijk ! Doch ik heb u gelast over haar te zwijgen... En als gij de vormen voor de wereld niet meer in acht wilt nemen, dan zal ik het toch doen. Dus rijd ik nog een eindweegs mee...

Maar de graaf bracht zijn paard even ter zijde. Hij wenkte een wapenknecht.

— Rollo, zei hij, hebt ge den monnik opgemerkt, die de gravin de hand kuste, toen we het slot verlieten?

— Ja, heer...

— Welnu, rijd terug, lok hem mee naar 't kasteel en zet hem gevangen, tot ik terugkeer. Goed begrepen?

— Ja, heer. Ik zal naar uw wil handelen.

Lodewijk draafde weer voort en hield opnieuw zijn gemalin gezelschap.

PYCKE TE GENT.

Nicolaas Pycke, die van Maldegem kwam, had den graaf en de gravin met hun gevolg zien weg rijden en draafde nu snel naar het kasteel. Hij vroeg aan den portier of jonkvrouw van Rozenhove zich op 't slot bevond. Op 't bevestigend antwoord, wilde hij ook weten, of de kamenierster haar meesteres vergezelde.

— Gij zijt wel zeer nieuwsgierig, zei de portier. Zenden de Ketelaars u misschien uit?

— 't Lijkt wel, of tegenwoordig al de dienaren van den graaf met een Ketelaar op den neus loopen. Ben ik gekleed als een van hen?

— O, vermommen kan iedereen zich!

— Hoor eens, ik heb een boodschap voor jonkvrouw van Rozenhove. Vraag haar waar Martha zich bevindt.

De portier aarzelde even, maar stuurde dan toch iemand naar binnen en na eenigen tijd kwam het antwoord, dat Martha te Bellem was gebleven.

— Is het misschien uw liefje? vroeg de portier lachend.

— Waarmee zoo'n oude knol zich nog bemoeit!

— Oude knol, oude knol! Ziet gij 's graven wapen niet op mijn borst?

— Als een merk van uw knechtschap en ge beroemt er u op!

— Dat is Ketelaarstaal...

— Neen, dat wordt u door een Witten Kaproen van Gent gezegd! riep Nicolaas, die al weer in 't zadel zat.

— 'k Wist het wel, dat ge in elk geval tot de muiters behoortet...

— Ja, we zullen nog wel meer van ons laten hooren! Tot weerziens.

— Mijn zoon, dat is oproerige taal, sprak een monnik, die van het voorplein kwam en vermanend de hand opstak. Een dienaar des Heeren zegg het u...

— 't Zijn al geen monniken, die grauwe pijen dragen, riep Pycke terug.

De geestelijke scheen van die woorden te ontstellen. Hij wenkte Pycke ter zijde en vroeg fluisterend:

— Kent ge mij?

— Ge zijt te Bellem ook geweest en daar droegt ge de kleeding van een edelman. O, ik heb een scherp gezicht.

Het is waar ! Ik haat den graaf en sterker dan gij, maar de jeugd is altijd veel te rockeloos. Zoo stondt ge daar dien man uit te dagen. En wat, als eenige knechten toeschoten en u in een kelder stopten ! Dan had Jan Yoens weer een flinken gast minder, want ze trappen u daar dood als een pier.

— Eigenlijk hebt ge gelijk...

— Dus ge neemt mijn vermaning ter harte. En waarheen is nu de reis ?

— En de uwe ?

— Gij vertrouwt me nog niet !

— Jawel, jawel, maar ik begin al met uw les toe te passen en dus ben ik zeer voorzichtig. Ik ga daarheen, waar ik wezen moet ! Den goeden dag !

En lachend reed Pycke heen. Hij zag in de verte de torens van Gent, zijn vaderstad, welke hij innig beminde. En hij leed onder haar vernedering, want Lodewijk van Male had Gent reeds uitgehongerd, wevers ter dood laten brengen, de rechten verkort, tot hij nu weer vriendschap huichelde. Maar te Gent wist men wel, dat de trouwelooze vorst slechts een gelegenheid afwachtte om de vrijheid der gemeenten voor goed te fnuiken. Men organiseerde het verzet, doch dit eischte veel onderhandelingen en tijd. Het voorbeeld van den graaf, die de weelde en pracht beminde, verkwistend leefde, waarin zijn hovelingen en de edelen hem navolgden, werkte ook aanstekelijk op de burgerij. Men zag velen zich boven hun stand verheffen, rijk gekleed gaan, deel nemen aan feesten, overdadige maaltijden en drinkgelagen, waardoor de zeden ontaardden. Te meer moeite kostte het, dergelijke lieden te overtuigen van hun plicht voor het bedreigde recht. Zij beweerden, dat het een gulden tijd was, waarin hun niets ontbrak, en zagen het gevaar niet. En velen ook beschouwden zich als verheven boven het volk, van hooger rang, en kozen in hun verwaandheid de zijde van den adel en den graaf. Zij versterkten de oude partij der Leliaerts en verloochenden hun afkomst, hun aard en hun taal.

De Witte Kaproenen vormden den kern van den weerstand. Zij wilden de oude rechten hersteld zien. Ze begrepen hoe men nu als op een vulkaan danste. Vroeger verdiend geld werd thans verteerd, maar handel en nijverheid kwijnden, omdat de graaf nu in twist leefde met Engeland, dan met Frankrijk, de staatszaken verwaarloosde, de ambachten en neringen kortwiekte, zware lasten hief, kortom een toestand schiep, steeds vol bedreiging en gevaar.

Dat verzet moest uitgebreid worden. Jan Yoens hoopte een verbond tusschen de gemeenten tot stand te brengen en daarin ook zooveel mogelijk buitendien op te nemen.

Nicolaas Pycke kende die plannen en dacht daaraan, toen hij Gent binnen reed. Hij bemerkte een ongewone beweging. De menschen schenen angstig en opgewonden.

— Wat is er gaande ? vroeg de jonkman aan een kennis.

— De lieden verkeerden in een paniek. De zwarte pest is te Brugge uitgebroken en nadert de stad. Ze is te Aalter en ook te Bellem...

— Te Bellem niet...

— Edellieden, die van ginder komen, zeggen het.

— Ik ben te Bellem geweest, hernam Pycke, maar hij vermoedde niet, hoe dit gerucht feitelijk voortkwam van Armand, den Ketelaar, die het immers verteld had aan een gezelschap, dat hij tijdens zijn vlucht met Belleke en moeder Lysbeth ontmoette.

— En te Aalter is er slechts een geval, hernam Nicolaas.

— De menschen bestormen de kerken, anderen verlaten de stad. Ge ziet ommegangen met de beelden der heiligen, bedevaarten, kortom, ieder schijnt met schrik geslagen.

Pycke reed verder. Hij stalde zijn paard in een afspanning op de Vrijdagmarkt en begaf zich dan naar Jan Yoens, wiens woning nabij dit plein stond.

De hoofdman der Witte Kaproenen was thuis en ontving Pycke.

— Meester, ik kom van Baldwin, den Ketelaar, zei Nicolaas na een vluchtigen groet.

Yoens ontstelde, want hij voelde dat deze jonkman een bode was met slecht nieuws.

— Er is wat ernstigs gebeurd! riep hij uit.

— Helaas, ja...

— Vlug, zeg het dan zonder omwegen!

— Klara is verdwenen.

— Klara verdwenen! herhaalde hij. Maar vertel dan toch alles!

— Meer weet ik niet. Klara heeft u uitgeleide gedaan en is niet meer weergekeerd.

— En men heeft geen enkel spoor van haar?

— Niet 't minste...

Nicolaas verhaalde nu, wat hem naar 't woud bij Maldegem gevoerd had en wat daar gebeurd was. Een smartelijke trek lag Yoens over het gelaat. Pas vanmorgen had hij van Klara afscheid genomen. Hij waarschuwde haar nog voor 't gevaar. Ze kende geen vrees. En zeker lag een hatelijke vijand toen reeds op den loer.

— Hoofdman, verzamel eenige Kaproenen en we sporen uw verloofde op.

— Maar waar? Er zijn zooveel holen van edelen, van adellijke roovers in Vlaanderen! O, waar is mijn arme Klara!... Bij God, ik moet haar vinden!... Ja, ik zal eenige vrienden verzamelen... Helaas, ik kan niet dadelijk vertrekken.

— Maar, meester, gij kunt dit niet uitstellen...

— Ik ben Jan Yoens, de verloofde van van Klara, maar ook de hoofdman

der Witte Kaproenen, en vanavond konien er afgevaardigden uit Veurne-Am-bacht. Wij hebben onderhandelingen voor de goede zaak.

— Doch stel die bijeenkomst uit...

— Neen, dat kan niet.... het algemeen belang gaat voor het persoonlijk.

— Maar, meester...

— O, Pycke, gij kunt niet gevoelen, hoe hard het voor mij is, zoo te moeten spreken. Mijn hart zou mij buiten de stad drijven... dadelijk, zonder een stonde uitstel. Maar mijn plicht...

— Ieder zal het begrijpen, zoo ge om die reden de vergadering verdaagt.

— De vergadering is belangrijk. Er wordt tegen ons gekonkeld en wij moeten zonder tijd te verliezen noodlottige invloeden bestrijden. O, Pycke, eens komt de dag, dat velen de persoonlijke belangen op zij stellen en vrouw en kinderen verlaten moeten... en misschien voor altijd. Als we ten strijde gaan, verlaten talrijke vaders moeder en kinderen.... En ik mag nu geen voorbeeld van zwakheid geven. Niet voor morgen avond of overmorgen kan ik de stad verlaten. O, Nicolaas, help gij mij, terwijl ik uit plicht hier blijven moet met den dood in 't harte!

— Wat kan ik voor u doen, meester ? Reken natuurlijk geheel op mij !

— Luister ! Begeef u naar Baldwin... en zeg hem waarom ik nog niet komen kan. Hij zal het wel begrijpen, en mijn houding goedkeuren; en vraag hem met zijn mannen Klara op te sporen ! En als ge nieuws hebt, breng het mij. Ik zal u een paard bezorgen.

— Ik heb er een, want ik ben immers op reis... Ik heb nog een boodschap. Weet gij niet, waar mijnheer Marcus van Blauwhuize is ?

— Hier ! Hij vertoeft boven... Moet ik hem roepen ?

— Een oogenblik... En dan vertrek ik onmiddellijk voor u !

En Marcus van Blauwhuize verscheen en dadelijk zag Nicolaas, dat de jonker geweest had.

— Mijnheer, ik moet u waarschuwen, dat de graaf bevelen heeft gegeven, om u aan te houden, zei Pycke en hij vertelde welk een opdracht hij op 't kasteel te Bellem gekregen had.

— Ha, die valsche Lodewijk van Male ! riep Marcus uit. Zeg hem, dat ik bij de Witte Kaproenen ben aangesloten en hem haat !

— Mijnheer, ik ben geen dienaar van den graaf...

— 't Is waar !

— Alleen om u te kunnen verwittigen hield ik me, of ik in de opdracht bewilligde. De graaf vertoeft nu te Wondelgem.

— En jonkvrouw van Rozenhove ?...

— Zij ook !

— Zij ook ! herhaalde van Blauwhuize. O, hoe laag heeft ze mij bedrogen !

— De graaf ! zei Jan Yoens.

— Hilda eveneens ! Zou ze anders na het gebeurde in zijn gezelschap blijven ! O, reeds lang moeten ze gekonkeld hebben, die twee ! En mijn

huwelijk moest dienen om dat te verbergen. Ik zou Hilda naar Brugge meegeleid hebben, veel dichtër bij Male...

— Haal de jonkvrouw uit Wondelgem, zei Pycke.

— O, neen ! Dat zij bij den graaf blijve ! Als zij haar ondergang begeert, moet ze haar later lot maar dragen. De oprechte liefde van een man schendt men maar eens. Liefde steunt ook op fierheid...

— En bovendien mogen we nu niets tegen Wondelgem doen, sprak Yoens. De tijd daartoe is nog niet gekomen en om een persoonlijk belang, mogen we onze zaak niet in gevaar brengen. Zoo is het ook met mij, Pycke.

— Ik vertrek nu, meester, hernam Nicolaas.

— God zegene u en voere u terug met een goede tijding ! 'Morgenavond hoop ik zoo noodig zelf naar Ruddervoorde te trekken . Maar Onze Lieve Vrouwe verlosse voor dien tijd mijn geliefde Klara.

— Misschien was ze naar elders gegaan, meester ! Maar ik zal mijn taak getrouw volbrengen.

Nicolaas nam afscheid en spoedig had hij het drukke, woelige, nu zoo beangstigde Gent verlaten.

ZIJN PROOL.

Klara had vreeselijke uren gehad. In den namiddag bracht Walda, de jonge, haveloos gekleede vrouw, haar wat eten.

— O, laat mij gaan ! smeekte Klara. Ik heb toch niets misdaan.

— Ik mag u niet bevrijden, antwoordde Walda. En het zou niets helpen, want buiten liggen er mannen op wacht. Ge moet niet bang zijn, ze zullen u immers niet dooden.

— Maar wat willen ze dan ? Mij naar een kasteel voeren...

— Ja. En is dat zoo erg ? Ik wou, dat ze het met mij deden... Hier leef ik onder den grond.

— Maar waarom ?

— Omdat ik aan den « gelen vos » toebehoor... zoo noem ik dat.

— Ge kunt toch vluchten... O, laat ons samen heen gaan !

— Vluchten ? Ik heb geen lust meer heen te gaan en allerlei gevaren te loopen. En buiten dit hol is het allemaal ellende. Ik ben niet schoon genoeg meer voor de kasteelen... en dus zou ik armoe lijden. Hier heb ik eten en moet niet werken. Maar gij gaat naar een kasteel en ge klaagt. Ge weet niet, welk een rijk leven ge tegemoet gaat. 't Hangt van u af slim te zijn, en er veel voordeel uit te slaan.

— Ik begrijp u niet...

— Naïef kind... Ha, ge begrijpt me niet. Ge wordt het lief vrouwtje van een jonker.. en ge wordt schoon gekleed, ge krijgt alles wat ge wenscht.

't Zal altijd kermis voor u zijn. En ja, ge zijt schoon en ge kunt u voorzeker aanvallig voordoen.

— Een jonker trouwt met geen arm meisje...

— Trouwen ? hernam het wijf lachend. Neen, de jonker zal u niet voor God en de menschen als vrouw nemen..., maar wat geeft dat. Als ge het in werkelijkheid toch zijt.

— O, zijt ge niet beschaamd, zoo schandelijk te spreken ! kreet het meisje. Ik schaam me om uw woorden. Ik ben een eerlijk meisje en de verloofde van Jan Yoens.

— Van een boer, een dorper, die u zal laten werken als een beest en u slaat, als ge niet doet wat hij zegt, die u in een vuil krot stopt, maar zelf in de herberg zit en dronken thuis komt waggelen.

— Zoo is Jan Yoens niet...

— O, neen, hij zal u nu wel schoone woordjes zeggen en van alles be-looven. Dat doen al de mannen, als ze vrijen, maar hij zal het wel gauw vergeten uw Yoens of Pioens.

— Hij is een burger van Gent.

— Een burger van Gent ! En die komt om u. Onnoozel schaap ! Dan kunt ge even goed over den bezemstok met een jonker trouwen. Die burger neemt ook geen boerenmeisje tot vrouw voor God en de menschen.

— Gij kent Yoens niet...

— O, neen... maar ik weet meer van de wereld dan gij !... Kom, schrei niet, ge weet uw eigen geluk niet. Al dat weenen schaadt aan uw oogen en ge moet er lief blijven uitzien. Eet nu... 't is nog wel boerenkost, maar al gauw zult ge aan een betere tafel zitten.

— O, vrouw, laat mij vluchten ! smeekte Klara weer.

— Dat kan niet. Reken er niet op ! Ik heb hier niets te vertellen.

— Heb toch medelijden met me...

Maar Walda ging heen en grendelde weer de deur. Klara raakte het voedsel niet aan. Weer weende ze. En nog angstiger werd ze na het gesprek met de vrouw.

Eenige uren gingen voorbij. 't Was ook buiten reeds donker, toen de mannen het meisje uit haar gevangenis haalden. Klara wilde om barmhartigheid en genade roepen, maar de kerels bonden haar een doek voor den mond. Ze brachten hun gevangene naar boven. Daar stond een paard, dat ze gestolen hadden. En Klara werd er op getild en vastgebonden.

De mannen maakten spoed. Ze vertrokken door 't bosch, dan over de heide, langs eenzame wegen, feitelijk slechts karresporen, soms voorbij een hut of een schamel hoeve. Eindelijk bleven de roovers staan.

— We zijn er, sprak de « gele vos ». Hier moeten ze komen.

— Maar ge geeft haar alleen af, als ze de rest van den prijs bij zich hebben.

— Natuurlijk ! Wees niet bang om het geld !

En 't duurde niet lang of eenige gedaanten doemden op.

— Daar zijn ze al, hernam de « vos ». Ze zijn goed op tijd.

Walter Ruysch was er met eenige knechten van het kasteel. Deze gingen te voet, maar hij zelf reed te paard. De Judas was zenuwachtig. Hij vreesde nog Ketelaars te ontmoeten.

— Ha, de deerne is daar, zei hij zacht tot den « vos ». We zullen haar van uw paard op het mijne zetten.

— Zeker, hoofdman, maar boter bij de visch, hé. De volle prijs is nog niet betaald.

— Hier hebt ge het geld. Ge zijt vrij wantrouwend.

— Och, zaken zijn zaken ! Dank u voor het geld... even zien of het juist is...

— Wees niet onbeschoft !

— Onbeschoft ? Omdat ik kijk of het bedrag in orde is ? O, die heeren zijn altijd prikkelbaar... en zonder reden... Ik ben voldaan, hoor; de buit is eerlijk betaald, de prooi, zoo ge wilt. We zullen de dame dus verplaatsen, tenware ge ook het paard kocht.

— Neen, neen... of ga daarvoor bij den stalmeester van 't kasteel.

— Ja, dat konden we doen. Een goed gedacht.

Klara werd van 't eene paard op het ander geplaatst, en weer gebonden. Ze kon geen kreet uiten. Walter Ruysch ging achter haar zitten. En de troep verdween.

— Goeden avond, mijn allerlietst duivinneke, fluisterde de verrader het meisje toe.

En Klara huiverde; nu pas hoorde ze, in wiens macht ze was. In die van den schurk, welken ze gisteren gehoond had, nadat hij haar reeds zoo lang met zijn liefde vervolgd had. Ze liet thans alle hoop varen en schreide harts-tochtelijk.

— Niet weenen, hernam de lafaard. O, ik zal zoo'n goed manneke zijn... Ik zie u zielsgaarne. 't Is uw eigen schuld, dat ik handelen moet gelijk nu. Hadt ge gewild, we waren in het bosch blijven wonen, maar als ge dien kwast uit Gent verkiest, dien zot van Yoens, moet ik u wel wegvoeren. En Yoens wordt toch opgehangen, daar is geen twijfel aan. Zijn strop ligt al gereed. Ik word een voornaam heer, zelfs een jonker en ge zult bij mij een goed leventje hebben.

Ruysch kuste Klara in den hals en ze kromp onder zijn aanraking ineen.

— Jammer, dat ge me geen zoentje kunt terug geven, ging de schavuit voort. Die doek zit in den weg. Maar als we alleen zijn, doen we dien doek af. En dan zegt ge woordjes van liefde tot uw zoeterik, hé ! Neen, niet schreien, schatje, ge zult gelukkig zijn, veel gelukkiger dan met dien lomperik uit Gent. Die bedriegt u toch. Hij heeft Ceernen in de stad. Yoens is een liederijke kerel en een verwaande gek. De graaf zal hem te drogen hangen, en dan waart ge een al te jong weeuwteje.

En zoo was Walter Ruysch bezig tot hij het kasteel van Bellem bereikte Ko kwam aangeloopt en vroeg

— Hebt gij ze mee ? O, ja, ik zie ze al. Ik was weer al bang, dat het mislukken zou. En na onze vergeefsche reis naar Maldegem zou de baas zeker barsten van woede. De Ketelaars waren gevlogen...

— Maar niet ver ! verzekerde Ruysch. We krijgen ze wel.

— Hierheen ! en Ko leidde het paard tot voor een zijdeur van het kasteel.

— Het meisje is toch voor mij bestemd ? vroeg Ruysch.

— Wie zegt dat ?

— Ons akkoord...

— Ons akkoord telt hier niet. De ridder heeft den prijs voor haar betaald en mij geboden het lief kind op een kamer te brengen. En gij zult u daar toch niet tegen verzetten...

Ruysch mompelde een verwensching, maar hij had hier niets te vertellen en moest nog helpen om de arme Klara van het paard te tillen. Het meisje werd binnen geleid.

— Wat beteekent dat ? vroeg Magda, die juist uit de eetzaal kwam.

— Een gevangene, jonkvrouw, antwoordde Ko.

Magda zag den smeekenden blik van Klara, die wegens den doek nog niet spreken kon, maar toch een gekerm liet hooren:

— Voeren de mannen nu ook al oorlog tegen meisjes en vrouwen ? hernam de dochter van den ridder.

Maar van Benekamp had de stemmen gehoord en verscheen thans zelf.

— Ha, daar is de deerne der Ketelaars, de bruid van den Gentschen muijer ! riep hij tevreden uit.

— Vader, werd dit meisje ontvoerd ? vroeg Magda.

— Wat doet gij hier ? Wilt ge u weer met zaken bemoeien, die u niet aangaan ? zei de kasteelheer op gedempten toon.

En Magda wist wel, hoe hij doelde op den graaf en Hilda. Hij had haar daarover gestreng onderhouden.

— Ga naar boven, gebood van Benekamp aan zijn dochter.

— Maar vader, zeg mij, werd dit meisje opgelicht ?

— Magda, het is nu genoeg ! keef de ridder, zich niet meer storend aan de aanwezigheid zijner bedienden. Deze deerne is een gevangene op het kasteel en ze zal de eenige niet blijven ! Vooruit, jongens, breng die Ketelaarsmeid achter me.

De ridder ging voor, de trap op en Ko en Walter sleurden Klara tusschen hen in. Op een kamer werd het meisje eindelijk van den doek bevrijd.

— O, heer, heb toch medelijden ! smeekte ze. Ik misdeed niet. Booze mannen hebben mij in het bosch vastgegrepen, dan in een hol opgesloten...

— Stil ! onderbrak de ridder. Gij zijt de dochter van Baldwin, den hoofdman der Ketelaars, niet waar ?

— Zijn pleegdochter...

— Ja, ja, dat is mij gelijk. En ge zijt verloofd met Jan Yoens.

— Ja, heer.

— De Ketelaars woonden bij Maldegem, niet waar ?

Klara antwoordde niet.

— Zult gij spreken ! riep van Benekamp.

— Ik mag de verblijfplaats der Ketelaars niet bekend maken, heer.

— Zoo, zoo ! Ge begint hier niet koppigheid en toch zoudt ge willen, dat ik u in vrijheid stelde. Ik vraag u, waar de Ketelaars woonden en waar ze nu zijn !

— Heer, ik mag daarvan niets zeggen ! hernam Klara.

— Stijfhoofdig zooals al dat volk. Gij kent Armand, den Ketelaar wel, hé ?

— Ja, heer...

— Natuurlijk ! Waar is hij ?

— Nogmaals, heer...

— O, ge moogt het ook niet verraden ! onderbrak nijdig de edelman. Is hij bij Baldwin teruggekeerd met zijn lief en een oud wif ?

Klara zweeg, en ook nog toen van Benekamp haar ruw bij den arm schudde.

Magda stond aan de deur en, binnentredend, zei ze onbevreesd :

— Vader, dit meisje kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de daden van mannen.

De ridder vloekte. Hij nam zijn dochter bij de hand en voerde haar met geweld naar haar eigen vertrekken. Hij grendelde de deur.

— Met haar vervelende gevoeligheid, siste hij. De graaf was kwaad om haar brutaal optreden en nu tart ze mij weer.

Van Benekamp keerde bij Klara terug, die juist aan Walter Ruysch diens lafheid verweet.

De ridder hoorde dat en vroeg :

— Ha, ge kent dezen jonkman.

— O, heer, omdat ik niet naar hem luisteren wilde, toen hij met mij verkeeren wilde, heeft hij nu wraak genomen en mij laten ontvoeren.

— Ha, hij begeerde u tot liefje en gij hebt hem verstooten ! Welnu, luister, als gij niet spreekt, zult gij morgen met Ruysch trouwen.

Het gelaat van den Judas glansde van vreugde.

— Genade ! smeekte Klara. O heer, ik ben een eerlijk meisje en de verloofde van Jan Yoens, burger van Gent.

— Gij kent nu mijn wil. Ik zal u vannacht laten rusten. Daar staat een bed. Men zal u eten brengen. Denk na, morgenochtend ondervraag ik u over de Ketelaars en zoo ge weigert te spreken, wordt ge de vrouw van den man, dien ge niet wildet. Ik zal u vereenigen, vervolgde de ridder met een boozen lach.

Hij gaf Ko en Walter een wenk, om heen te gaan, volgde zelf ook en sloot de deur, ongevoelig voor het geschrei van de weerlooze gevangene.

— Ko, gij zult wel jaloersch zijn van uw makker, plaagde de kasteelheer. Maar gij krijgt dat oud wijf, zooals ik gezegd heb.

— O, heer, ik heb u altijd trouw gediend, stamelde de overste der wapenknechten.

— Een ezel, die zich door een ghangene laat mee trekken. Toe zwijg maar... er wordt overal om u gelachen.

* * *

't Schemerde reeds toen Nicolaas Pycke op zijn tweeden tocht naar Maldegem, weer het kasteel van Bellem naderde. Hij wilde even Martha ontmoeten en naar haar plannen vernemen. De kamenierster van Hilda van Rozenhove was immers op het slot achtergebleven.

Pycke reed stout het voorplein op. In schijn wilde hij een boodschap doen, zooals hij immers ook een opdacht gekregen had. Ko ontving hem en vroeg dadelijk naar nieuws.

— Mijnheer van Blauwhuize is naar Brabant, maakte Pycke hem wijs.

— Kom dat eens aan den ridder zeggen.

— Ja. Waar is Ruysch ?

— O, die is op expeditie, hij moet iemand halen.

Pycke wilde het gezelschap van Ruysch mijden. De Judas moest hem niet zien. Nicolaas verscheen dus voor den kasteelheer.

— Ha, mijnheer van Blauwhuize is dus naar Brabant ! riep van Benekamp uit. En hoe weet ge het.

— Van vrienden te Gent. Een mijner kennissen is bij mijnheer van Blauwhuize in dienst getreden, vertelde Pycke met stalen gezicht.

— Naar Brabant, dat altijd konkelt tegen onzen graaf. Zeg, jonkman, zoudt gij den afvallige ook naar Brabant durven volgen ?

— Zeker, heer !

— Ik zal den graaf een bode zenden en hem naar zijn meening vragen. Zoo hebt gij de gelegenheid om in zijn dienst te treden en dat zou een groote eer zijn.

— Ge moest het eens weten, dacht Pycke.

Van Benekamp bleef nog eenigen tijd met Pycke in gesprek. Hij vroeg naar allerlei bijzonderheden over Gert. De jongeling sprak over de paniek in de stad, maar wachtte zich natuurlijk wel iets over de Witte Kaproenen uit te laten.

Eindelijk kon hij heengaan en dadelijk vroeg hij naar Martha. Hij trof het meisje in de keuken aan en ging met haar naar buiten.

— Jonkvrouw Hilda heeft me h'er achtergelaten ! kloeg Martha. Ik blijf omdat ik denk, dat ze terug zal komen.

— Dus ze bekommert zich niet om u.

— Ze doet zeer vreemd, maar ik geloof, dat ze buiten zinnen is. Waarom reed jonker Marcus zoo snel heen. Hij was toch te bruusk.

— Omdat die Hilda hem bedriegt !

— O, ik kan het niet gelooven, Nicolaas.

— En ze is nu met den graaf op Wondelgem, terwijl de gravin naar Wijnenale vertrok.

— Weet ge dat zeker ?

— Ik ben te Wondelgem geweest. De graaf deed de gravin uitgeleide, maar zeker niet ver. Hoor eens, morgen kom ik hier weer voorbij en dan neem ik u op mijn paard mee naar Gent. Die Hilda is het niet waard, dat gij om haar hier blijft... en ge zijt op dit kasteel niet veilig ook.

— Jonkvrouw Magda is zacht als een Engel.

— Dat kan zijn, maar de ridder is een schavuit en zijn knechten deugen zoo min als de baas.

Pycke vertelde nu alles, wat hij gedaan had. Hij sprak ook over Klara, de bruid van Jan Yoens en vertelde, welk een opdracht hij nog te vervullen had te Ruddervoorde. En Martha stemde dan toe, den volgenden dag mee naar Gent te gaan.

Nicolaas nam afscheid en vervolgde zijn reis. Hij keek spottend naar het kasteel en mompelde : « Ha, ridder van Benekamp, we leiden u bij den neus waar we willen. Moest ge het weten, dat ik naar de Ketelaars rijd, die ge niet hebt kunnen vangen, al hadt ge de hulp van den verrader Ruysch. En mijnheer van Blauwhuize in Brabant ! Ha, dat is een goede grap... Zoo kan mijnheer Marcus in 't geheim te Gent werken, om aanhangers te winnen voor onze partij. O, konden we Klara ontdekken !

Ware Pycke wat langer op Bellem gebleven, hij zou reeds het spoor van Yoens' geliefde gevonden hebben, maar hij vertrok voor Ruysch' terugkeer.

(Wordt voortgezet.)